

Saksnummer	Utvalg	Møtedato
80/2022	Kommunestyret	16.12.2022

Saksbehandler: Ragnhild Aakre Seljevoll
Hjemmel: Lov om domstolene (domstolloven) §§ 66a, 74 og 76

Mona Helen Urskog Vangstad: Søknad om fritak fra verv som meddommer

Saksopplysninger:

I kommunestyrets møte 26. juni 2020, sak 039/2020, ble Mona Helen Urskog Vangstad valgt som medlem av meddommerutvalg for Rana Tingrett i valgperioden 2021-2024. Urskog har i e-post datert 21.11.2022, søkt om fritak/sletting fra vervet. I henhold til Lov om domstolene (domstolloven) § 74 andre ledd, skal avgjørelse om fritak treffes av kommunen.

Vurderinger:

Etter domstolloven § 74 første ledd kan en person «*kreve seg fritatt fra valg dersom helsetilstand eller andre særlige grunner tilsier det, eller vedkommende har vært medlem av et utvalg av lagrettemedlemmer eller meddommere i to perioder tidligere.*»

Domstolloven § 76 andre ledd åpner for at et valgt medlem kan kreve seg slettet fra utvalget dersom vedkommende er kommet i en situasjon som nevnt i § 74 første ledd.

Generelt skal det ved fritak fra verv foreligge grunner som gjøre det uforholdsmessig vanskelig eller belastende å skjønne vervet. Mona Helen Urskog Vangstad viser til at nåværende livssituasjon gjør det vanskelig å møte i rettsaker. Begrunnelsene hun oppgir kan anses som «andre særlige grunner» som gir rett til fritak/sletting.

Dersom fritak innvilges, skal det ikke foretas suppleringsvalg, jf. vedlagte skriv fra Domstoladministrasjonen.

Konklusjon og anbefaling:

Begrunnelser oppgitt i søknaden anses som andre særlige grunner i henhold til domstolloven § 74 første ledd, og fritak/sletting fra meddommerutvalget anbefales innvilget.

Kommunedirektørens innstilling:

1. Mona Helen Urskog Vangstad innvilges fritak fra vervet som medlem i meddommerutvalg for Rana Tingrett resten av valgperioden 2021-2024.
2. Fritaket gis med hjemmel i Lov om domstoler § 74 første ledd, «andre særlige grunner».

Rødøy kommune, 06.12.2022

Einar Arild Hauge
Kommunedirektør

Ragnhild Aakre Seljevoll
Førstekonsulent

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Vedlegg:

- 1 Søknad om sletting fra meddommer verv – *dok. unntatt offentlighet jf. offl § 13 jf. fvl § 13*
- 2 Utdrag fra Lov om domstolene
- 3 Skriv fra Domstoladministrasjonen - Påminnelse om rutiner knyttet til suppleringsvalg av meddommere

Utdrag fra Lov om domstolene (domstolloven):

§ 66a.

Oppstår i løpet av valgperioden særlige forhold som medfører at behovet for medlemmer til utvalgene av meddommere er klart større enn først beregnet, kan domstollederen bestemme at det skal velges flere medlemmer til utvalgene for resten av perioden. Domstollederen fastsetter antallet medlemmer som skal velges, og fordeler disse mellom kommunene i sognet ut fra behov regnet etter folketall.

Kommunen gjennomfører valget innen tre måneder etter at underretning fra domstollederen er mottatt. Valget gjelder fra det tidspunkt domstollederen bestemmer.

§ 74.

En person kan kreve seg fritatt fra valg dersom helsetilstand eller andre særlige grunner tilsier det, eller vedkommende har vært medlem av et utvalg av lagrettemedlemmer eller meddommere i to perioder tidligere.

Avgjørelse om fritak treffes av kommunen.

§ 76.

Når et utvalgsmedlem dør eller flytter fra kommunen, skal kommunedirektøren i kommunen slette vedkommende fra utvalget. Det samme gjelder dersom vedkommende ikke oppfyller valgbarhetsvilkårene etter [§§ 70–72](#). Utvalgsmedlem som flytter til en annen kommune i sognet, overføres til fortegnelsen for den nye kommunen. Bestemmelsen i [§ 73](#) annet ledd gjelder tilsvarende.

Den som er kommet i en situasjon som nevnt i [§ 74](#) første ledd, kan kreve seg slettet fra utvalget.

Den som mener seg urettmessig innført eller ikke innført i et utvalg, eller som mener seg urettmessig slettet eller nektet slettet fra et utvalg, kan påklage avgjørelsen til den domstolen som fortegnelsen gjelder. Domstolen treffer sin avgjørelse ved kjennelse.

Endelig beslutning om sletting etter paragrafen her meddeles domstolen uten opphold.

Rødøy kommune

Påminnelse om rutiner knyttet til suppleringsvalg av meddommere

Det er over to år til inneværende valgperiode er over. Før perioden er over kan det oppstå behov for å supplere de ulike utvalgene med nye meddommere.

Suppleringsvalg skjer først når domstolene melder fra til kommunene om behov for flere meddommere. Se domstolloven § 66a. Kommunene skal altså *ikke* supplere med nye meddommere hver gang kommunen gir fritak til en meddommer.

Ved suppleringsvalg gjelder de samme kravene til formelle prosesser knyttet til blant annet vedtakskompetanse, offentlig ettersyn og vandelsvurdering, som ved de ordinære valgene hvert fjerde år.

Feil i valgprosessene kan få store konsekvenser for rettspleien. Domstoladministrasjonen er eksempelvis gjort oppmerksom på tilfeller der kommunens valgnemnd har foretatt valg i stedet for kommunestyret, som er det kompetente organ. Det er også oppdaget feil ved kommuners innrapportering i meddommerutvalg.no, sammenlignet med faktiske vedtak fra kommunestyret. Slike feil kan utgjøre absolutte saksbehandlingsfeil, og kan føre til at avgjørelser i domstolene oppheves. Dette er en belastning for de berørte partene i sakene det gjelder, og medfører merarbeid for domstolene.

Når det gjennomføres suppleringsvalg er det viktig at kommunen kontrollerer at de nye meddommerne registreres inn i korrekt utvalg gjennom meddommerutvalg.no, i tråd med kommunens protokoll fra valget.

Domstoladministrasjonen vil for øvrig vises til våre nettsider, hvor det finnes informasjon av relevans for både meddommere, kommuner og fylkeskommuner:

<https://www.domstol.no/no/meddommer/>.

Domstolene er orientert med kopi av dette brevet.

Med hilsen

Solveig Moen

Hilde Wahl Moen

avdelingsdirektør

seniorrådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi til:

Agder jordskifterett	Postboks 90	4401	FLEKKEFJORD
Agder lagmannsrett	Postboks 2644	3702	SKIEN
Agder tingrett	Postboks 63	4661	KRISTIANSAND S
Borgarting lagmannsrett	Postboks 2107 Vika	0125	OSLO
Buskerud tingrett	Postboks 1066 Bragenes	3001	DRAMMEN
Eidsivating lagmannsrett	Postboks 4450	2326	HAMAR
Finnmark jordskifterett	Postboks 54	9811	VADSØ
Follo og Nordre Østfold tingrett	Postboks 64	1401	SKI
Frostating lagmannsrett		7004	TRONDHEIM
Gulating lagmannsrett		5020	BERGEN
Haugaland og Sunnhordland tingrett	Postboks 385	5501	Haugesund
Haugalandet og Sunnhordland jordskifterett	Postboks 49	5401	STORD
Helgeland jordskifterett	Smågan 2	8656	MOSJØEN
Helgeland tingrett	Postboks 1024	8602	MO I RANA
Hordaland jordskifterett	Postboks 7360	5020	BERGEN
Hordaland tingrett	Postboks 7412	5020	BERGEN
Hålogaland lagmannsrett	Postboks 2511	9271	TROMSØ
Indre og Østre Finnmark tingrett / Sis- ja Nuorta-Finnmárkku diggegoddi	Postboks 54	9811	VADSØ
Lofoten og Vesterålen jordskifterett	Postboks 93	8401	SORTLAND
Midtre Hålogaland tingrett	Postboks 343	8505	NARVIK
Møre og Romsdal jordskifterett	Postboks 102	6151	ØRSTA
Møre og Romsdal tingrett	Postboks 1354 Sentrum	6001	ÅLESUND
Nord-Troms jordskifterett	Postboks 6602 Langnes	9296	TROMSØ
Nord-Troms og Senja tingrett	Postboks 2510	9270	Tromsø
Norges Høyesterett	Postboks 8016 Dep.	0030	OSLO
Ofoten og Sør-Troms jordskifterett	Postboks 296	9483	HARSTAD
Oslo og Østre Viken jordskifterett	Postboks 93	2001	LILLESTRØM
Oslo tingrett	Postboks 2106 Vika	0125	OSLO
Ringerike, Asker og Bærum tingrett	Postboks 578	1302	SANDVIKA
Romerike og Glåmdal tingrett	Postboks 393	2001	LILLESTRØM
Salten jordskifterett	Postboks 322	8001	BODØ
Salten og Lofoten tingrett	Postboks 322	8001	BODØ

Kopi til:

Sogn og Fjordane jordskifterett	Postboks 325	6802	FØRDE
Sogn og Fjordane tingrett	Postboks 85	6801	FØRDE
Søndre Østfold tingrett	Postboks 113	1601	FREDRIKSTAD
Sør-Rogaland jordskifterett	Postboks 1826	4099	STAVANGER
Sør-Rogaland tingrett	Postboks 159 Sentrum	4001	STAVANGER
Telemark jordskifterett	Postboks 2856	3702	SKIEN
Telemark tingrett	Postboks 2624	3702	SKIEN
Trøndelag jordskifterett	Postboks 4730, Torgarden	7468	TRONDHEIM
Trøndelag tingrett	Postboks 2317 Torgarden	7004	TRONDHEIM
Vestfold jordskifterett	Postboks 2224	3103	TØNSBERG
Vestfold tingrett	Postboks 2013	3103	TØNSBERG
Vestre Finnmark tingrett	Postboks 1134	9504	ALTA
Vestre Innlandet jordskifterett	Postboks 137	2601	LILLEHAMMER
Vestre Innlandet tingrett	Postboks 69	2801	GJØVIK
Vestre Viken jordskifterett	Postboks 1633	3007	DRAMMEN
Østre Innlandet jordskifterett	Postboks 53	2501	TYNSET
Østre Innlandet tingrett	Postboks 4450	2326	HAMAR